

Kokous 2014-08-22

11.09.2014/SE

TUHA – Tutkimusaineistot – työryhmän kokous 1/2014 aika: 22.08.2014 klo 13:30 – 15:30 paikka: Hanken Svenska Handelshögskolan Helsinki
läsnäolijat: Antti Auer, Matias Björklund, Sinikka Eskelinen, Tuija Hindersson-Söderholm, Jyrki Ilva, Anu Juslin, Pia-Maria Kallio, Katja Kiviharju, Eeva Nyrövaara, Elisa Paavilainen, Iris Tahvanainen, Taina Turpeinen, Stina Westman, Marjut Vuorinen

AGENDA:

1. Tutkimusaineistojen määritelmää
2. Tavoitetila – yhtenäiset tutkimusaineistojen säilytys- ja jaettavuusohjeistus kansallisesti – Euroopan laajuisesti – vrt National Science Foundation (NSF) Data Sharing Policy
3. Nykyisten suomalaisten ohjeiden kartoitus (Suomen Akatemia, yliopistot, ammattikorkeakoulut, THL ym. sektoritutkimuslaitokset)
4. Rajapinnat infrastruktuuriyöryhmän työhön, avoin tieto ja tutkimushankkeeseen ATT
5. NSF:n FAQs – osaammeko vastata niihin Suomen näkökulmasta
6. Muuta

MUISTIO 1/2014

1. Sinikka Eskelinen avasi kokouksen. 2. Läsnäolijat esittelivät itsensä ja toimenkuvansa. 3. Eeva Nyrövaara esitteli Opetus ja kulttuuriministeriön Avoin tiede ja tutkimus- ATT-hanketta (<http://avointiede.fi/>). ATT-hankkeen tavoitteena on tehdä Suomesta johtava maa tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa. Todettiin, että Helsingissä pidetään Avoimen tieteen ja tutkimuksen foorumi marraskuun 25. päivänä 2014.
4. Keskusteltiin tutkimusaineisto-käsitteestä ja todettiin, että tutkimusaineisto- käsite kattaatietoineistot, data-aineistot, arkistot, menetelmät, metadatan, fyysiset ja digitaaliset kokoelmat sekä esimerkiksi julkaisujen muodossa dokumentoidun tiedon. -ollakseen tutkimusaineisto, materiaalin tai tiedon täytyy olla hallittavissa. Keskusteltiin tutkimusaineiston avoimuudesta ja todettiin, että tutkimusaineisto voi olla avoin vain jos se on hallittavissa. -pääsääntöisesti tutkimusaineistojen tulisi olla avoimia ellei niiden ole pakko olla suljettuja. Keskusteltiin hallinnointiin ja avoimuuteen liittyvistä tekijöistä, jotka on ratkaistava tapauskohtaisesti. -aineiston hallinnoinnin kustannukset suhteessa sen merkittävyyteen, immateriaalioikeudet, yksilön suoja, keskeneräisten valmisteluaineistojen, välitulosten ja lopputulosten keskinäisen suhteen määrittely-päätöksen teko arkistoitavista aineistoista sen omistajuuden ja merkittävyyden perusteella
5. Keskusteltiin toimintastrategiasta ja tavoitteista. Todettiin, että tutkimusaineistojen avoimuutta on syytä ajatella tulevaisuuteen katsoen ja miettiä, miten tutkijoita ohjeistetaan hallittuun ja harkittuun avoimuuteen. Tulisi pyrkiä siihen, että tutkijat voivat ansioitua avoimuuden avulla. Tavoitetilana pidettiin kansallisia tieteenalakohtaisia ohjeita sekä tutkimusaineistojen hallinnasta että jaettavuudesta.
6. Lähiajan toimenpiteetPäätettiin, että pyritään työskentelemään etupäässä sähköisten viestintävälineiden avulla ja järjestämään kokouksia aiheeseen liittyvien tapahtumien yhteyteen. Todettiin, että tällä hetkellä suurin ongelma on tiedonkulku rahoittajilta perustutkijoille ja eri tieteenalojen ohjeistuksen saattaminen konkreettisemmaksi. Päätettiin ottaa kotiläksyksi kerätä listaus omassa työssä esiintulleista tutkimusaineistoja koskevista kysymyksistä ja niihin annetuista vastauksista. Lisäksi päätettiin yrittää sopeuttaa National Science Foundationin NSF:n www-sivuilla esitettyjä kysymyksiä ja vastauksia Suomen oloihin (National Science Foundation of USA NSF: <http://www.nsf.gov/bfa/dias/policy/dmpfaqs.jsp>) Vastauksia pyritään kokoamaan TUHA-tutkimusaineisto-sivulle lokakuun 15. päivään mennessä. Sen jälkeen pidetään verkko-kokous, jossa keskustellaan kertyneestä aineistosta.